

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4148/2018
11.09.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Јелене Боровац и Бранка Станића, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из села ..., Општина ... и ВВ из ..., чији је заједнички пуномоћник Томислав Здравковић, адвокат у ..., против тужених ГГ и ДД, обоје из ..., чији су заједнички пуномоћници од ревизије Душанка Костадиновић, Ана Ћорић и Тамара Делић, адвокати у ..., ради поништаја уговора о доживотном издржавању, одлучујући о ревизији тужених изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу број Гж 4462/17 од 12.03.2018. године, у седници већа одржаној 11.09.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Крагујевцу број Гж 4462/17 од 12.03.2018. године тако што се одбија жалба тужилаца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Брусу број П 148/17 од 19.09.2017. године.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужиоци да туженима на име трошкова парничног поступка исплате износ од 255.900,00 динара динара, у року од 15 дана.

Образложење

Пресудом Основног суда у Брусу број П 148/17 од 19.09.2017. године је одбијен тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се утврди да је ништав уговор о доживотном издржавању који је закључен између сада покојног ЋЋ, бившег из ..., као примаоца издржавања и тужених ГГ и ДД, као давалаца издржавања, који је оверен пред Општинским судом у Брусу 08.05.2007. године под бројем РЗ 56/07 и да не производи правно дејство, те да се заоставштина сада покојног ЋЋ има распорити по закону, а што су тужени дужни да признају. Обавезани су тужиоци да туженима исплате на име трошкова парничног поступка износ од 234.400,00 динара, у року од 15 дана.

Апелациони суд у Крагујевцу је пресудом број Гж 4462/17 од 12.03.2018. године преиначио првостепену пресуду па је утврдио да је делимично ништав уговор о доживотном издржавању који је закључен између сада покојног ЋЋ бившег из ... као примаоца издржавања и тужених ГГ и ДД као даваоца издржавања, оверен пред Општинским судом у Брусу 08.05.2007. године под бројем РЗ 56/07 и то у делу којим се давалац издржавања обавезао да као накнаду за примљено издржавање пренесе у својину ½ кп.бр. .../... КО ... и у том делу уговор о доживотном издржавању не производи правно

дејство, те се сада заоставштина сада покојног ЂЂ има расправити по закону, док у осталом делу уговор о доживотном издржавању производи правно дејство. Другим ставом изреке је обавезао тужене да тужиоцима на име трошкова парничног поступка исплате износ од 69.500,00 динара, у року од 15 дана.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени су изјавили благовремену ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Тужиоци су дали одговор на ревизију у коме су поставили захтев за накнаду трошкова састава одговора.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/2011 и 55/2014), па је оценио да је ревизија тужених дозвољена и основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Из утврђеног чињеничног стања произилази да су тужиоци правни следбеници сада покојног ЂЂ, бившег из Покојни ЂЂ је са туженима закључио уговор о доживотном издржавању 08.05.2007. године који је оверен пред Општинским судом у Брусу под бројем Ов РЗ 56/2007. Уговором је предвиђено да ће прималац издржавања даваоцима издржавања као накнаду за примљено издржавање пренети у својину кп. бр. .../... КО Крушевац у квоти од $\frac{1}{2}$ и кп. ... КО Тужени су уговор о доживотном издржавању извршавали, а након смрти ЂЂ га сахранили о свом трошку и сносили трошкове подущја. Утврђено је да је покојни ЂЂ од свог оца покојног ЕЕ на поклон добио катастарску парцелу број ... КО ... у $\frac{3}{4}$ дела, док је $\frac{1}{4}$ дела на поклон добио његов брат ЖЖ, о чему је закључен уговор о поклону оверен пред Општинским судом у Брусу под бројем Ов .../... од 16.12.1965. године и уговор о поклону оверен пред Општинским судом у Брусу под бројем Ов .../... од 18.09.1966. године.

Пресудом на основу признања Општинског суда у Крушевцу број П 2667/03 од 17.08.1983. године је усвојен тужбени захтев тужиоца ЂЂ (правног претходника тужилаца) и утврђено је да је он власник у $\frac{1}{2}$ дела зграде изграђене од слабог материјала у површини од 86 м² и да је носилац трајног коришћења на кп. .../... у површини од 2,86 ари која се налази у КО ..., а што је тужени ЗЗ обавезан да тужиоцу призна право својине на наведеној непокретности и да ће пресуда служити као основ за упис власништва код Службе за катастар непокретности.

Између тужених и сада покојног ЂЂ је био закључен уговор о купопродаји оверен код Општинског суда у Крушевцу под бројем Ов .../... од 27.09.2014. године чији је предмет био катастарска парцела број .../... КО ..., али је тај уговор поништен пресудом Општинског суда у Крушевцу број П 3771/04 од 14.12.2006. године из разлога што је предмет уговора о купопродаји био део катастарске парцеле/.... са стамбеном зградом за коју је током поступка утврђено да не постоји, а да предмет купопродајног уговора не може бити само парцела, обзиром да се радило о градском грађевинском земљишту.

На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је одбио тужбени захтев тужилаца, па је утврдио да уговор о доживотном издржавању није ништав, а као разлог је навео да Закон о планирању и изградњи не прописује ограничења за пренос права коришћења, што произилази из одредбе члана 84. тог закона, да су уговор из 2004. године (уговор о купопродаји) и из 2007. године (уговор о доживотном издржавању) била пуноважни у моменту закључења, јер пренос права коришћења парцеле .../... КО ... у том периоду није био забрањен између уговорника, а да је пресуда број П 3771/04 од 14.12.2006. године чији је предмет поништај уговора о купопродаји од 27.09.2004. године донета из разлога што је предмет имао купопродају непостојећег објекта на наведеној парцели.

Другостепени суд је извео супротан закључак и протумачио је члан 84. Закона о планирању и изградњи („Службени гласник РС“ број 47/2003, 34/2006) на начин да је располагање покојног ЂЂ са правом коришћења на катастарској парцели бр. .../... путем уговора о доживотном издржавању противно тој одредби, па је из наведеног закључио да је уговор о доживотном издржавању у том делу (располагање са кп. бр. .../... КО ... са уделом од $\frac{1}{2}$ дела) ништав на основу члана 103. ЗОО јер је сачињен супротно принудним прописима. Даље је оценио да је у преосталом делу уговор пуноважан јер није захваћен ниједним разлогом за утврђење ништавости (члан 105. ЗОО).

Изложено становиште другостепеног суда није правилно.

Законом о планирању и изградњи („Службени гласник РС“ број 47/2003, 34/2006) је у члану 84. у ставу 1. прописано да на неизграђеном осталом грађевинском земљишту у државној својини право коришћења има ранији сопственик, законски наследник, као и лица на која је ранији сопственик пренео право коришћења у складу са законом, а ставом 4. је прописано да је право коришћења из првог става овога члана у промету.

Према томе покојни ЂЂ, који је предметно земљиште добио од свога оца уговором о поклону из ... године, је могао да располаже са правом коришћења закључењем уговора о доживотном издржавању. Из тог разлога је без утицаја ревизијски навод тужених да се на спорној парцели налази зграда, те је беспредметно указивање да чињенично стање од стране другостепеног суда није правилно утврђено.

Правилно је стога првостепени суд ценио да је промет права коришћења био забрањен Законом о грађевинском земљишту („Службени гласник РС“ број 23/90) као и то да промет није дозвољавао ни Закон о грађевинском земљишту („Службени гласник РС“ број 44/95, 16/97), али да је уговор о доживотном издржавању закључен за време важења Закона о планирању и изградњи који не прописује ограничења за пренос права коришћења као претходна два закона, а што произилази из одредбе члана 84. тог Закона.

Имајући у виду изложено Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 416. став 1. ЗПП.

Како је Врховни касациони суд преиначио другостепену пресуду, то је на основу члана 165. став 2. ЗПП одлучио о свим трошковима поступка, па је обавезао тужиоце да туженом надокнаде трошкове у укупном износу од 255.900,00 динара у року од 15 дана. Трошкови поступка односе се на трошкове првостепеног поступка у износу од 234.400,00 динара и то за састав три одговора на тужбе по 6.000,00 динара и састав образложеног поднеска од 6.000,00 динара (24.000,00 динара), на име таксе за одговоре на тужбу износ

од 7.900,00 динара и на име заступања од страна адвоката на девет одржаних рочишта по 22.500,00 динара (202.500,00 динара). За састав ревизије тужиоцу припада износ од 12.000,00 динара, за таксу на ревизију износ од 3.800,00 динара и таксу на ревизијску одлуку 5.700,00 динара. Трошкови поступка су одмерени на основу вредности спора од 5.000,00 динара, применом Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“ број 121/12), а трошкови судске таксе према тарифном броју 1. тачка 5, тарифном броју 2. тачка 11. Таксене тарифе Закона о судским таксама („Службени гласник РС“ број 28/94... 106/15). Одлука о трошковима поступка донета је на основу члана 153. став 1, 154. став 2. и 165. став 2. ЗПП.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић